

D2

JEGERENS BESTE VENN

Johan H. Andresen kaller Lucky sin tvillingsjel. – Blikkontakten, nærheten, samarbeidet og intensiteten er noe av det flotteste med en jakthund, sier han. Møt jegerne og deres kamerater. **12 »**

Topptrent som en idrettsutøver, urgamle instinkter og fire millioner ganger bedre luktesans enn oss. Ikke rart jakthunden er jegernes beste venn.

JAKTBALANSEN

TEKST VEGARD STORBRÅTEN ØYE FOTO LARS PETTER PETTERSEN

Bærum | Meråker | Øyer | Oslo | Nordmarka | Skoger

RASKE POTER JAGER GJENNOM BARSKOG, våte myrer og dype daler. Hunden lukter, lytter og løper. Bak følger et par lærstøvler og skarpe skudd. Jakthund og jeger jobber mot et felles mål: Viltet.

– Kombinasjonen av spenning, å være ute og gleden over å få til noe sammen med hunden er det som er drivkraften min med jakt, sier Johan H. Andresen, eier og styreleder i industri- og finanskonsernet Ferd.

Mangemilliardæren kjøpte for to år siden sin første jakthund, den ungarske vizslaen Lucky, som han har trent selv.

– Han har ekstremt stor jaktlyst, er oppmerksom, har god løpende kontakt med meg og en eksellent luktesans, sier Andresen.

Denne høsten jakter de sammen i Vestfold og Buskeruds skoger.

SAMSPILL OG SAMARBEID. Jeger, våp en og jakthund er en dødelig kombinasjon som skal ha eksistert siden det fjerde årtusen før Kristus.

– Samspillet og samarbeidet mellom hund og jeger kan gi uante

jaktmuligheter og minneverdige opplevelser. En god jakthund har stor jaktlyst, god fysisk form og en mentalitet som gir topp konsentrasjon, fokus og selvsikkerhet. For dem er jakt den beste oppgaven de kan få, sier jaktkonsulent Eivind Lurås ved Jakt- og fiskesenteret på Flå i Hallingdal.

Jakthundene er ikke bare gode hjelpere på jakt, men for de fleste også viktige på hjemmebane. Inne i stuen til skikongen Bjørn Dæhlie finner man pointeren Panzer og gordonsetteren Tine.

– Utenom å være jaktkompiser er de familiemedlemmer gjennom hele året. Vi har alle tre én ting til felles: Den enorme jaktgleden, sier Dæhlie.

Noen velger å gjøre ekstra stas på sine firbente jaktkamerater: Milliardær Hans Rasmus Astrup reiste en bauta med bronsehode av jakthunden for å hedre den etter sin død, mens eiendomsinvestoren Christian Ringnes' jakthund Birdie er blitt portrettmalt av kunstneren Vebjørn Sand. ➔

FUGLENES FRYKT.

Fuglene skjelver i fjærene når skilegenden Bjørn Dæhlie, pointeren Panzer og gordonsetteren Tine legger ut på jakttur.







FARTSFYLT.

Bjørn Dæhlies pointer Panzer farer gjennom terrenget som jakthundenes svar på Formel 1.

➔ **TOPPIDRETTSUTØVER.** – Alle har ikke tid til å trene hunden selv. Det er derfor noen hunder som bor og blir topp trent hos oss gjennom store deler av året, sier hundetrener Bertil Nyheim som lever av opp trening og oppdrett av jakthunder.

Etter endt opphold på hans hundehotell på Nærøy i Nord-Trøndelag kan den håpefulle hentes – topp trent og klar til jakt med sin herre.

Jakthundeksperten understreker at man må være tålmodig.

– En god jakthund er som en toppidrettsutøver. Det krever tid, trening og tålmodighet, sier Nyheim.

For 13.000–15.000 kroner får man kjøpt en valp. Tredobler man prisen får man en ferdig dressert jakthund, og blar man opp et sekssifret beløp får man en premiært, topp trent jakthund.

– Men det hjelper lite å ha kjøpt racerbil om man ikke kan kjøre den. Det er derfor like mye jegeren som må dresseres, sier Nyheim.

Møt seks norske jegere og deres beste venner – jakthundene.



HUNDER

PANZER (8 ÅR)

TINE (12 ÅR)

EIER

BJØRN DÆHLIE

RASE *Pointer og Gordonsetter*

JAKTER PÅ *Skogsfugl og rype*

BOSTED *Nannestad*

ENERGISK OG MUSKULØS FARER pointeren gjennom skogen som jakthundenes svar på Formel 1. Presist og kontant, men samtidig en smule forsiktig, påviser den og reiser fugl på kort avstand. Den åtte år gamle pointeren Panzer er Bjørn Dæhlies jaktkamerat, sammen med 12-åringen Tine, en gordonsetter.

– Tine fikk jeg som valp og har trent henne selv, mens Panzer kjøpte jeg ferdig topp trent da han var to år gammel, sier Bjørn Dæhlie.

TURGLEDEN. – Da jeg var aktiv skiløper føk jeg av sted over store områder og telte fangsten både før og etter lunsj. Nå er det mer og mer turopplevelsene og naturen som tiltrekker meg, sier Dæhlie.

– Men jaktkamerater påpeker fortsatt at jeg og hundene går litt fort og langt, legger han til og ler.

Pointeren er fuglehundenes aristokrat, og blant de eldste og mest rendyrkede jakthunderasene vi har. De eldste linjene går helt tilbake til 1200-tallet.

– Utenom å være jaktkamerater er de også gode familiemedlemmer gjennom hele året.

KONTROLL OG KONTAKT. Dæhlie har vært på mange jaktturet denne høsten: på hjemmebane i Romeriksåsen, til Sverige og i fjellet mellom Gudbrandsdalen og Østerdalen.

– Det viktigste for meg er at jeg har god kontroll og kontakt med hundene, og at vi jakter sammen. De må lytte til det jeg sier og gjøre det jeg ber dem om. Samtidig passer jeg på å ikke være så streng at jeg demper initiativet og jaktlysten.

Bjørn Dæhlie understreker at det er stor forskjell på gemyttene og personligheten til pointeren Panzer og gordonsetteren Tine.

– Panzer er rask, forsiktig og litt spak. Han må jeg være litt forsiktig med å snakke hardt til. Tine derimot, hun kan snappe brødskeen ut av hånden min – jeg skjenner på henne – og i neste øyeblikk tar hun den andre brødskeen, sier Dæhlie. ➔

DÆHLIES DRONNING.
Bjørn Dæhlie beskriver gordon-
setteren Tine (12) som smart,
men en smule sleip.





KONGEKAMP.

Det er klart for høstens oppgjør
mellom kongen av Nordmarka,
Carl Otto Løvenskiold, og
skogens konge.

HUND

FANTA (6 ÅR)



HUNDEFØRER

CARL OTTO LØVENSKIOLD

RASE *Norsk elghund grå*

JAKTER PÅ *Elg*

BOSTED *Oslo*

– ELGJAKT MED LØSHUND er jakt med stor «J» for meg. Uten en god hund går vi garantert tomhendte hjem, sier gods- og skogeier Carl Otto Løvenskiold.

I denne jaktformen slippes elghunden ut i terrenget. Følger spor, lukt eller værer elgen. Bak begynner jegeren å følge på. Helt til man hører losen, hunden som bjeffer og får elgen til å stå.

– Da gjelder det å smyge seg på uten å synes eller lage den minste lyd. Passe på at man har vinden imot seg, og forsøke å komme i skuddposisjon. Det er like spennende hver gang, til tross for at jeg har skutt over 300 elg, sier Løvenskiold.

PÅ HJEMMEBANE. Carl Otto Løvenskiold eier store deler av Nordmarka, en 430.000 dekar stor skogeiendom. Han er 13. generasjon som eier eiendommene, som har vært i familien siden 1649.

– Det er ekstra hyggelig å få jakte i egen skog. Totalt har eiendommen en kvote på 120 elg, sier Løvenskiold.

Tidligere hadde Løvenskiold egen kennel med jakthunder, men har nå i stedet knyttet til seg ivrige jegere som har topptrente jakthunder som de jobber tett med gjennom hele året.

– Disse elghundene har jaktlyst og velutviklet jaktinstinkt. De vil systematisk lete etter elgen, er pågående, flinke til å følge elgen, men skal også innse når slaget er tapt, sier Løvenskiold.

RYDDER KALENDEREN. Fra startskuddet på elgjakten i Oslo og Akershus gikk 5. oktober og ut måneden er Carl Otto Løvenskiold stort sett å finne grønnkledd med rifle i Nordmarka.

– Jeg og hunden følger ikke stier og veier. Vi går der elgen går. Stort sett fra syv om morgenen til det er mørkt ute.

Den erfarne jegeren skjøt sin første elg i midten av tenårene.

– Elgen har en fantastisk evne til å oppdage truende situasjoner ved hjelp av sitt velutviklede syn, lukt og hørsel. Elgen vinner stort sett i ni av ti tilfeller, og uten hjelpen og samspillet med hundene hadde vi vært sjanseløse, sier Carl Otto Løvenskiold.



DRØMMEJOBB.

Elghunden Fanta elsker å ta opp jakten på elgen, noe hun får mulighet til i hele oktober.

ELGJAKT MED LØSHUND ER JAKT MED
STOR «J» FOR MEG. UTEN EN GOD HUND
GÅR VI GARANTERT TOMHENDTE HJEM

– Carl Otto Løvenskiold



SHOULD BE SO LUCKY.
Den ungarske vizslaen Lucky (2)
er mangemilliardær Johan H.
Andresens stolthet i skogen.





HUND

LUCKY (2 ÅR)

EIER

JOHAN H. ANDRESEN

RASE Ungarsk vizsla, korthåret

JAKTER PÅ Skogsfugl

BOSTED Oslo

– ETTER AT JEG SPARKET meg selv som konsernsjef har jeg mulighet til å jakte litt mer. Derfor prøver jeg og Lucky å komme oss ut et par hele eller halve dager ukentlig ut oktober, sier eier og styreleder i industri- og finanskonsernet Ferd, Johan H. Andresen.

Lucky er en to år gammel ungarsk vizsla, en rase man regner med at det finnes bare om lag hundre eksemplarer av i landet. Lucky var del av det eneste valpekullet som ble født i Norge i 2012. Vizlaen var tradisjonelt adelens jakthund i det gamle Ungarn, og er avlet frem som en allround jakthund som kan søke, stille viltet og apportere.

– Jeg bruker ham som stående fuglehund, i hovedsak på skogsfugl på jaktterreng jeg har i Vestfold og Buskerud. En oppgave han løser med glans, sier Andresen.

LUCKY STRIKES. Johan H. Andresen har vært med i skogen på jakt siden han var fem år og med eget våpen fra han var 16.

Under Luckys jomfrujakt ifjor fikk de en fangst som fikk matfar til å klype seg i armen.

– 15 måneder gammel sørget han for at vi sammen fikk felt en stor, flott tiur. Det er et drømmescenario og minne man husker lenge. Det er ikke ofte hunder jobber så godt i så ung alder, sier Andresen.

LYNSJAKK. Johan H. Andresen har kjøpt inn GPS-peiler han kan bruke på hunden. Foreløpig er den ubrukt.

– Jeg frykter at tilstedeværelsen og kontakten mellom meg og Lucky da forsvinner. For blikkontakten, nærheten, samarbeidet og intensiteten er noe av det flotteste med en jakthund. Samtidig å ta de raske, men gode, beslutningene forut for en skuddsituasjon. Det er nesten som lynsjakk, sier Andresen.

Selv om den ungarsk vizslaen er energisk, rask, utholdende og til tider sta, så er den samtidig en sosial familiehund.

– På hjemmebane er Lucky hengiven, morsom, leken og alltid en god venn. På sitt gladeste er han når han skjønner vi skal ut på jakt. Det er jeg også. Tvillingsjeler.



BESTEVENNER.

Johan H. Andresen og Lucky er begge lidenskapelig interessert i jakt, og storkoser seg på tur sammen.

PÅ SITT GLADESTE ER HAN NÅR HAN
SKJØNNER VI SKAL UT PÅ JAKT.
DET ER JEG OGSÅ. TVILLINGSJELER

– Johan H. Andresen



JAKTBALANSEN

HUNDER

TARZAN (6 ÅR)

BAJAS (7 MÅNEDER)

EIER

TORA BERGER



RASE *Engelsk setter*

JAKTER PÅ *Rype og skogsfugl*

BOSTED *Meråker*

ÅTTE ÅR GAMMEL fikk Tora Berger fra Lesja sin første «egne» jakt-hund, en engelsk setter. Allerede som 14-åring tok hun jegerprøven. Så tok skiskytingen over. Denne våren, to OL-gull, åtte VM-gull og 28 verdenscupseire senere, la hun skiene på hyllen. Nå har tidenes mestvinnende, kvinnelige skiskytter byttet ut skiskytterriflen med hagle, og ser frem til å få mer tid til jakt sammen med sine engelske settere – Tarzan og Bajas.

LEVER OPP TIL NAVNET. – Jeg jakter mest på skogsfugl og rype, både her i Meråker og på Lesja. Det er mest for hundenes skyld, for jeg ser hvor stor glede og utbytte de har av det. Å få skutt noe er bonus, sier Tora Berger.

Seks år gamle Tarzan er en erfaren fuglejeger. For syv måneder gamle Bajas, som Berger fikk av «Senkveld» på TV 2, er det debutjakt.

– Tarzan har god kapasitet og er flink til å finne fugl, men er litt vel ivrig og har en del uvaner siden han er selvlært. Bajas lever opp til navnet på hjemmebane, men virker å bli en god jakthund. Han skal få være med i skogen denne høsten, sier Berger.

ÆRESJEGER. Nylig fikk Tora Berger tildelt æresmedlemskap i Lesja jegerforening.

– Det var selvfølgelig en stor ære. Nå som jeg har lagt opp håper jeg å få mer tid til å dyrke jaktinteressen, også sammen med mannen min Trond Treveldal.

– Nyter du godt av skiskytterferdighetene som jeger?

– Egentlig ikke. Jeg tror jeg tar med flere uvaner enn fordeler. At jeg trener mye og lever et aktivt liv nyter derimot hundene godt av. De har vært med på mang en treningsøkt.



JOMFRUJEGER.

7 måneder gamle Bajas er med i skogen på sin første jakt denne høsten.

AT JEG TRENER MYE OG LEVER ET AKTIVT
LIV NYTER DERIMOT HUNDENE GODT AV.
DE HAR VÆRT MED PÅ MANG EN TRENINGSØKT

- Tora Berger





SKOGENS STANDPlass.
Skiskytterdronningen Tora Berger
dropper dobbeltdans og strafferunder,
og lader om til småviltjakt med
sine engelske settere.

REITENS RYPER.

Eivind Reiten tar med seg
jaktvenninnene Mocca og Maja
til høysjellet for å tømme hodet
og fylle fryseren.



HUNDER

MOCCA (10 ÅR)

MAJA (6 ÅR)



EIER

EIVIND REITEN

RASE *Gordonsetter*

JAKTER PÅ *Rype*

BOSTED *Oslo*

– IMPORTERT ARBEIDSKRAFT fra Sverige, men du verden så flinke de er, sier næringslivstopp Eivind Reiten og nikker mot de to gordonsetterne Mocca (10) og Maja (6).

De ligger utslitt i lyngen etter en uke på rypejakt i Nord-Trøndelag ved svenskegrensen, og nå venter ny jakttur til Hardangervidda. Både Reiten og hundene trives best på høyfjellet med rypejakt. Helst uten mobildekning, strøm og vann.

ET HØYDEPUNKT. Den tidligere statsråden, Hydro-sjefen og styrelederen i utallige selskaper i inn- og utland har hatt gordonsetter i 20 år.

– Uten hunden blir både jaktgleden og fangsten mindre. Det er fascinerende å se hvor systematisk, nøyaktig og raskt de finner fugl, og etter en lang dag i terrenget siger ned foran peisen, sier Reiten mens han stryker over forskjeftet på sin Beretta-hagle.

På sin 16-årsdag i 1969 spaserte Eivind Reiten inn i en sportsbutikk i Molde og ba – helt lovlig – om en dobbeltløpet hagle. Etter det har jaktlysten vært der.

– Jakt har gitt meg mange flotte opplevelser, og i en hektisk hverdag gir det stor grad av avkobling, rekreasjon og mosjon.

ULIKE HALVSØSKEN. – Det er viktig at hundene er godt dresserte før man skal ut i skogen. Er dét på plass, ordner instinktene deres resten, sier Reiten.

Tilsynelatende ser de to svarte gordonsetterne like ut der de ligger og myser mot solen i lyngen.

– Personligheten deres er veldig ulik, til tross for at de er halvsøsken. Mocca, som er eldst, er rolig og benytter enhver anledning til å slappe av. Skulle det være vanskelige forhold er det hennes erfaring og kontroll som fungerer best. Maja har kraftigere motor, dekker et mye større område og ikke like avhengig av kos. Til gjengjeld er hun ikke like nøyaktig som storesøster. Så hver til sitt bruk, sier Reiten og klør de to tispene bak øret.



ERFAREN.

I vanskelig jaktterreng er det erfaringen og kontrollen til Mocca (10) som fungerer best.

PERSONLIGHETEN DERES ER
VELDIG ULIK, TIL TROSS FOR
AT DE ER HALVSØSKEN

– Eivind Reiten



HUND

OSKAR (5 ÅR)



EIER

LASSE KJUS

RASE *Strihåret dachs*

JAKTER PÅ *Rådyr*

BOSTED *Bærum*

– DET GIR ET RUSH. Der jeg sitter helt stille på en stol med haglen klar. Kjenner pulsen øker dramatisk idet jeg hører losen til Oskar nærmer seg. Jeg venter. Venter på at viltet skal dukke opp i siktet, sier Lasse Kjus.

I over hundre kilometer i timen, sittende i hockeystilling med blikket fremover og stavene bakover, suste han nedover noen av verdens bratteste løyper. Da han la opp i 2006 tok alpinlegenden jegerprøven for å erstatte spenningen fra bakkene.

MISTET TO. To av dachsene til Kjus har reist til de evige jaktmarker. Oskars kullsøster Ronja døde brått og uventet tidligere denne høsten av hjertefeil. I 2009 ble en annen hund sparket ihjel av elg på en drevprøve på Stange i Hedmark.

– Det er trist og tragisk når det skjer, for hundene er gode jaktkamerater og familiemedlemmer. Heldigvis har jeg fortsatt Oskar, som er en jakthund med mye vilje, glede og stor nøyaktighet til å finne viltet, sier Kjus.

Eks-alpinisten jakter både elg, rein, hjort og rådyr. Sistnevnte er Oskars ekspertdisiplin. Da er han løs, på drevet halsende hund – hvilket betyr at dachsen løper løs i skogen, finner viltet og driver det på egen hånd foran seg mens den bjeffer taktfast.

I tillegg er Oskar godkjent ettersøkshund.

FUNNET DACHS-FORMEN. – Jeg prøver å få jaktet så mye som mulig, det er bare tiden som setter begrensning. Dette er en lidenskap, hvor jeg kommer bort fra hverdagen og kan nyte skogen og naturen sammen med hunden, sier Kjus.

Han understreker at et viktig grunnlag gjøres før jaksesonngen.

– Jeg har en oppkjøringsperiode for å spisse den fysiske formen til hunden. Er han i dårlig form begynner han å slurve. Dessuten er den beste treningen å la ham få mye jakterfaring. Med jaktlinjene i stamtavlen og det enorme jaktinstinktet til Oskar er det nesten mishandling å ikke la ham få komme mye ut på jakt. **D2**



PÅ DACHS-TUR.

Oskar er en halv hund høy, strihåret, elsker armkroken og blir et villdyr på jakt i skogen med matfar Lasse Kjus.

DETTE ER EN LIDENSKAP, HVOR JEG KOMMER
BORT FRA HVERDAGEN OG KAN NYTE SKOGEN
OG NATUREN SAMMEN MED HUNDEN

– Lasse Kjus